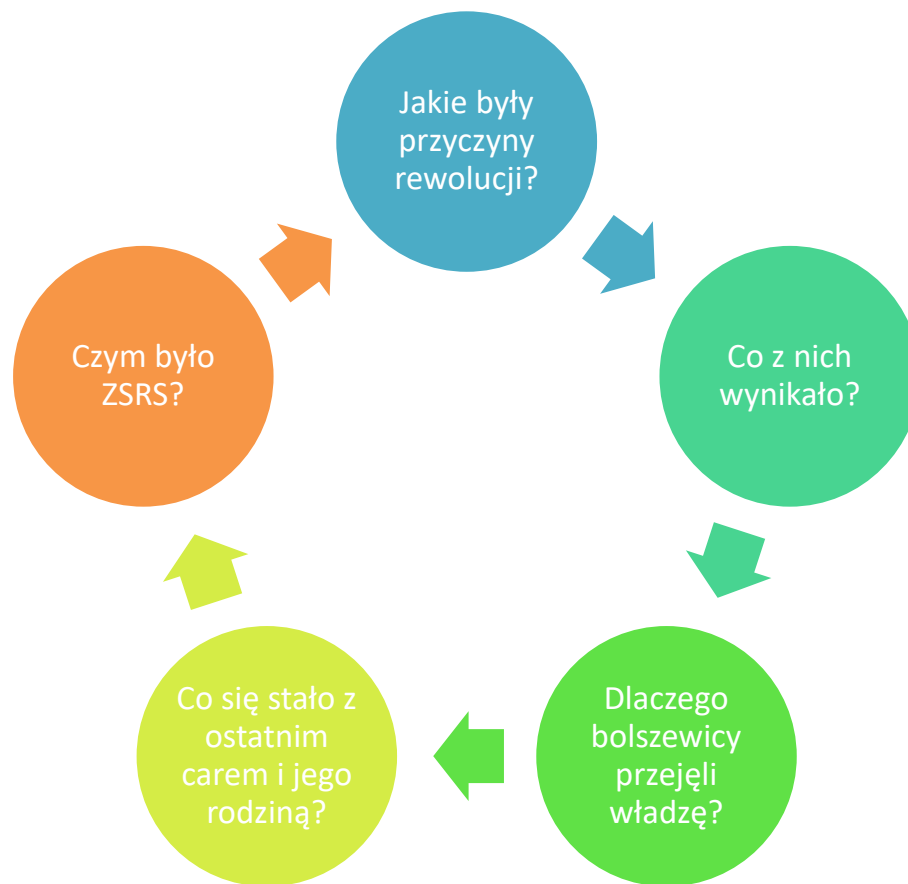

Sprawa polska podczas I wojny światowej

Moi Drodzy,
Dzięki systematycznej pracy w zeszłym tygodniu wiecie już wszystko (mam nadzieję 😊) na temat rewolucji, jakie miały miejsce w Rosji w ubiegłym wieku.

Dziś zapraszam Was na kolejne spotkanie
z historią.

Nosi ono tytuł:

- **„Sprawa polska podczas I wojny światowej”**

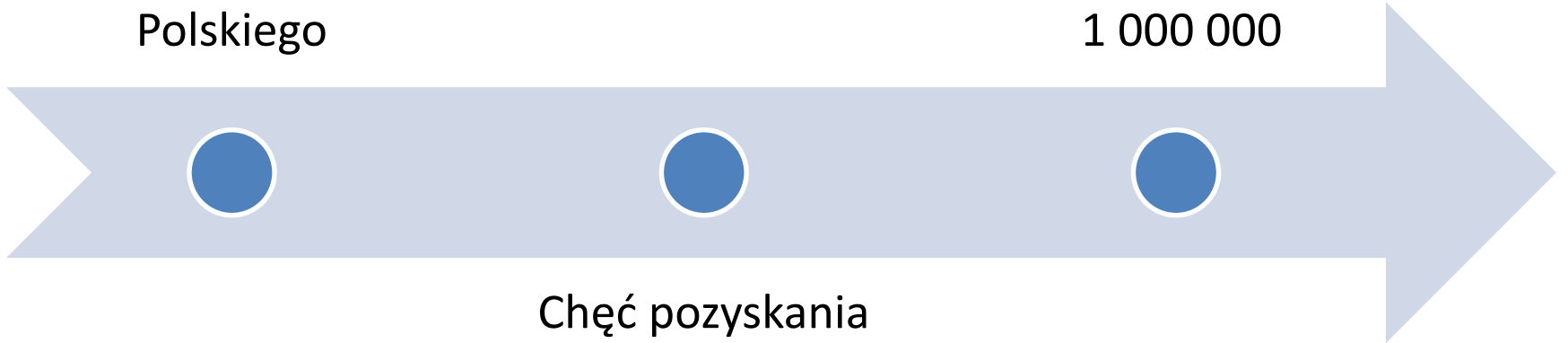
- Na pewno zdajecie sobie sprawę z tego, jak ważną kwestią dla naszych przodków było odzyskanie niepodległości. Pamiętajcie na pewno, jak mówiliśmy, przy okazji tematu dotyczącego upadku powstania styczniowego i pozytywizmu, że wówczas Polacy postanowili wstrzymać się ze zbrojnymi wystąpieniami przeciwko zaborcom, do czasu, aż ci poróżnią się między sobą. Taka chwila nadeszła, gdy wybuchła I wojna światowa. Jednak to, nie sprawiło, że sytuacja Polaków uległa poprawie – musieli walczyć w szeregach wrogich sobie armii, a prócz tego, zaborcy nie mieli zamiaru podejmować w żaden sposób kwestii polskiej. Wszystko zmieniło się w 1916 roku.

1916

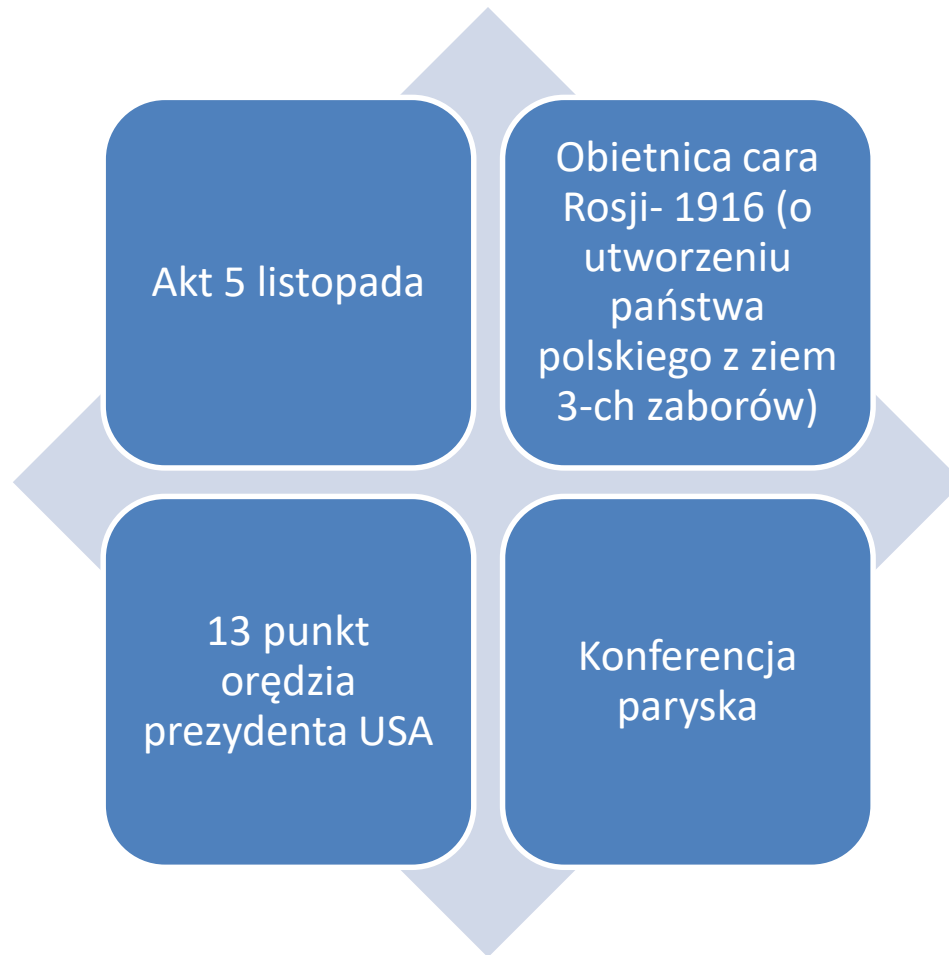
Zajęcie przez
Niemców i
Austriaków
Królestwa
Polskiego

Polaków, którzy
mogliby wstąpić do
armii było około
1 000 000

Chęć pozyskania
polskich rekrutów
do walki w armiach
tych państw

Najważniejsze wydarzenia dotyczące sprawy polskiej w czasie I wojny światowej:

1. Akt 5 listopada – wydany przez cesarza Austro-Węgier i cesarza Niemiec, zapowiadali oni powstanie państwa polskiego uzależnionego od tych monarchii.

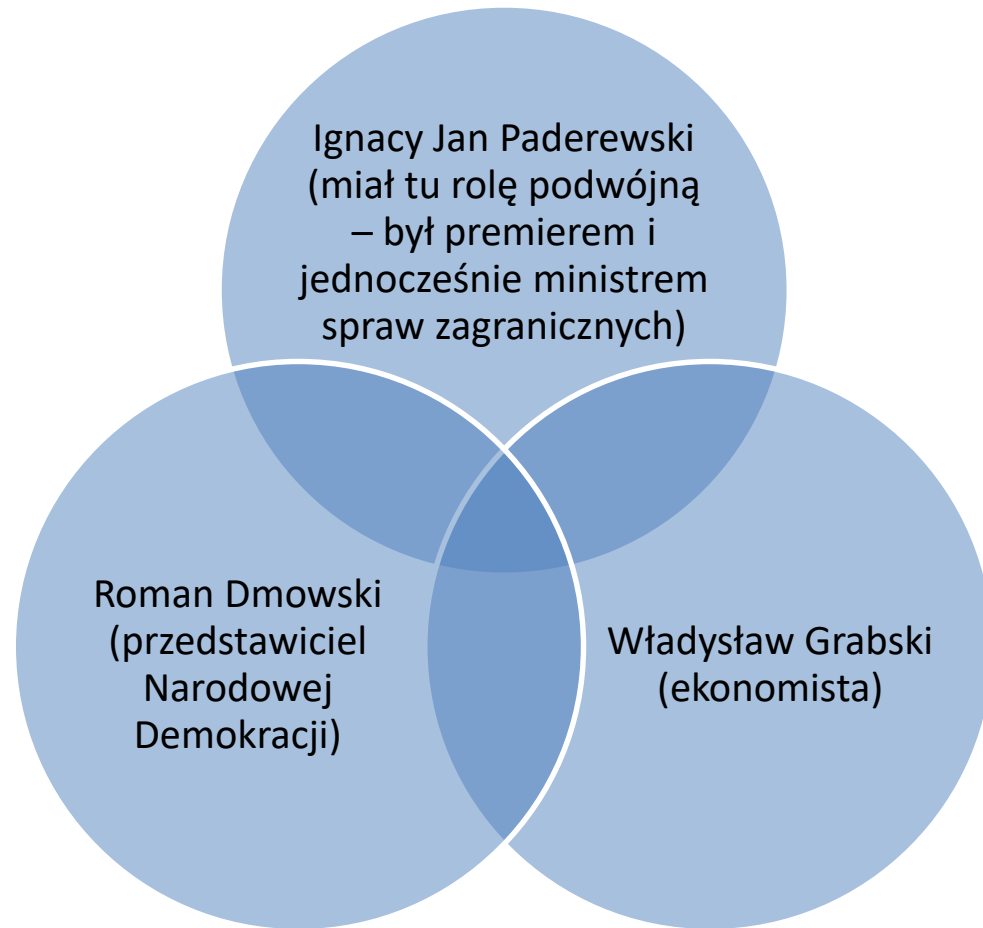
2. Wydanie Aktu 5 listopada wywołało działania Rosji – pod koniec 1916 roku car obiecał stworzenie państwa polskiego z ziem trzech zaborów. Choć tę ideę poparła Anglia i Francja, nie można jej było zrealizować, ponieważ większość wspomnianych terenów znajdowała się w rękach państw centralnych. Po obaleniu cara w 1917 roku bolszewicy podtrzymali wcześniejsze stanowisko w sprawie odrodzenia państwa polskiego, jednak była to tylko formalność (nie skutkowało to żadnymi działaniami).

3. Orędzie prezydenta USA – Thomasa Woodrowa Wilsona – zostało wygłoszone w styczniu 1918 roku. Składało się z 14 punktów i dotyczyło tego, jaki porządek powinien zapanować na świecie po zakończeniu wojny. Dla nas, Polaków, najważniejszy był punkt 13, który dotyczył odrodzenia naszej Ojczyzny. Prezydent USA dowodził, że powinno powstać niepodległe państwo polskie z dostępem do morza.

(Skąd prezydent Stanów Zjednoczonych mógł się tak dobrze orientować, w tym czego potrzeba Polakom? To zasługa naszego rodaka – Ignacego Jana Paderewskiego, który aktywnie działał w USA i później na konferencji paryskiej – czyli już po zakończeniu wojny).

Ze stanowiskiem prezydenta Wilsona
zgodziły się Anglia i Francja,
co skutkowało ogłoszeniem w czerwcu
1918 roku deklaracji wersalskiej,
w której państwa te popierały
odrodzenie Polski.

4. Konferencja paryska 1919-1920, odbyła się po zakończeniu I wojny światowej, brało w niej udział 27 państw (w tym Polska), którą reprezentowali:

Ponieważ na konferencji ustalano powojenny podział świata – a więc granice - zadaniem polskiej delegacji, było przedstawienie jak najkorzystniejszego dla Polski stanowiska.

Polska otrzymała:

Wielkopolskę

Pomorze Gdańskie
(bez Gdańska)

- Gdańsk to wolne miasto – czyli nie należy do nikogo i jest pod kontrolą międzynarodową.

Zapowiedziano
plebiscyty (taki
rodzaj głosowania)

- Miały się odbyć na Warmii, Mazurach, Górnym Śląsku,
- Mieszkańcy tych terenów mieli zdecydować, czy chcą, by ich ziemie znalazły się w granicach Polski.

Polska delegacja podpisała te uzgodnienia 28 czerwca 1919r. Prócz tego przyjęto także tzw. „Mały traktat wersalski” czyli dokument nakazujący państwom zagwarantowanie swobód dla mniejszości narodowych.

Notatka z lekcji (zapiszcie ją, proszę, w zeszytach).

1. Po wybuchu I wojny światowej Polacy musieli walczyć przeciwko sobie we wrogich armiach.

2. Działania dotyczące sprawy polskiej w czasie I wojny światowej:

a) Akt 5 listopada,

b) Deklaracja rosyjskiego cara, a po jego obaleniu powtórzenie jej przez bolszewików,

c) 13 punkt z orędzia prezydenta USA Thomasa Woodrowa Wilsona,

d) udział delegacji polskiej w konferencji paryskiej.

4. Postanowienia konferencji paryskiej w sprawie Polski: przyłączenie do Polski Wielkopolski i Pomorza Gdańskiego (bez Gdańska), plebiscyty na Górnym Śląsku, Warmii i Mazurach.

Zadanie domowe:

1. Wykonaj w zeszycie oś czasu, na której przedstawisz działania Polaków mające na celu odzyskanie wolności i niezależności – od powstania kościuszkowskiego po konferencję paryską.

Zadanie dla chętnych:

Poszukaj wiadomości na temat konferencji paryskiej. Następnie wyobraź sobie, że jako dziennikarz miałeś możliwość w niej uczestniczyć. Napisz artykuł pt. „Polska delegacja i sprawa polska w Paryżu 1919 roku).

Dziękuję za miłe i pożytecznie
spędzony czas

